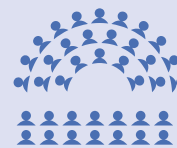

Obserwacja wyborów prezydenckich w Polsce w 2025 roku przez ODIHR

W odpowiedzi na zaproszenie polskich władz i w oparciu o ustalenia przedwyborczej misji powołanej wcześniej do [oceny potrzeb](#), Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR) wysłało misję obserwacyjną na nadchodzące wybory prezydenckie, które odbędą się 18 maja 2025 roku, z potencjalną drugą turą 1 czerwca. ODIHR obserwuje wybory w Polsce już po raz siódmy od 2007 roku. Ostatnimi obserwowanymi przez ODIHR wyborami w Polsce były wybory parlamentarne w 2023 roku.

Na czym polega obserwacja wyborów przez ODIHR?

ODIHR prowadzi obserwację wyborów w całym regionie OBWE. Misje obserwacji wyborów oceniają zakres, w jakim podstawowe wolności są przestrzegane w kampanii, oraz czy wybory charakteryzują się równością, powszechnością, pluralizmem politycznym, zaufaniem, przejrzystością i odpowiedzialnością. Mandat ODIHR do obserwacji wyborów wynika ze zobowiązań OBWE określonych w Dokumencie Kopenhaskim OBWE z 1990 r., innych międzynarodowych standardów dotyczących demokratycznych wyborów oraz z ustawodawstwa krajowego. Od momentu utworzenia Biura ponad 30 lat temu, ODIHR wysłało już ponad 450 misji.

Format obserwacji wyborów

Zgodnie z wynikami przedwyborczej oceny potrzeb ODIHR oddelegował do Polski tzw. ograniczoną misję obserwacyjną wyborów (Limited Election Observation Mission, LEOM). Format LEOM jest stosowany w przypadkach, kiedy zastrzeżenia dotyczą przede wszystkim otoczenia przedwyborczego, przygotowań do wyborów, kampanii wyborczej, relacji w mediach oraz rozpatrywania sporów wyborczych, a nie technicznej realizacji procesu głosowania w dniu wyborów.

Aby zapewnić kompleksową analizę procesu wyborczego, główny zespół analityków oraz obserwatorzy długoterminowi przyjrzą się szerokiemu zakresowi działań, który obejmie m.in.:

- istniejące ramy prawne i skutki ostatnich zmian
- przeprowadzenie wyborów, w tym przygotowania techniczne, rejestrację kandydatów, tworzenie komisji wyborczych, szkolenie personelu lokali wyborczych, edukację wyborców i procedury realizowane w dniu wyborów
- środowisko, w którym prowadzona jest kampania (także online) oraz ton retoryki kampanijnej stosowanej przez partie i poszczególnych kandydatów, równe szanse w kampanii oraz wszelkie nadużycia zasobów administracyjnych
- monitorowanie sieci społecznościowych kandydatów

- finansowanie kampanii, w tym jej regulacje, przejrzystość i odpowiedzialność
- udział kobiet i grup niedostatecznie reprezentowanych
- relacjonowanie wyborów zarówno w mediach prywatnych, jak i publicznych — te ostatnie mają prawny obowiązek zachowania bezstronności i obiektywizmu w swoich relacjach
- rozstrzyganie sporów wyborczych
- udział obserwatorów społecznych i międzynarodowych

Zgodnie z metodologią ODIHR dla formatu obserwacji LEOM, obserwatorzy nie będą prowadzić kompleksowej obserwacji głosowania, liczenia i zestawiania w dniu wyborów, ale członkowie misji odwiedzą ograniczoną liczbę lokali wyborczych, aby śledzić procedury dnia wyborów.

Podobnie jak w przypadku każdej innej obserwacji wyborów, zespół dokładnie oceni w jakim zakresie wdrożono zalecenia z poprzednich misji obserwacyjnych ODIHR dotyczących wyborów.

Zespół misji obserwacyjnej

Na czele misji LEOM oddelegowanej do obserwacji wyborów prezydenckich w Polsce w 2025 r. stoi Dunja Mijatović, a zespół składa się z 12 ekspertów zespołu głównego z 9 państw członkowskich OBWE oraz 16 obserwatorów długoterminowych z 12 państw. Zespoły LTO monitorować będą proces wyborczy w całej Polsce z ośmiu lokalizacji: Warszawy, Białegostoku, Gdańska, Krakowa, Łodzi, Lublina, Poznania i Wrocławia.

W trakcie wykonywania swoich obowiązków wszyscy członkowie misji reprezentują ODIHR, są zobowiązani do przestrzegania [metodologii obserwacji wyborów](#) opracowaną przez ODIHR i są związani zasadami [kodeksu postępowania](#) wprowadzonego przez ODIHR dla obserwatorów wyborów. Obserwacja wyborów realizowana przez ODIHR jest finansowana przez wszystkie 57 państw członkowskich OBWE.

Raporty z obserwacji wyborów

Raport zawierający tymczasowe ustalenia misji obserwacyjnej zostanie opublikowany na stronie internetowej ODIHR około dwa tygodnie przed dniem wyborów. Dzień po wyborach zostanie opublikowany raport obejmujący wstępne ustalenia i wnioski misji. Następnie członkowie misji zbiorą swoje obserwacje, tworząc raport końcowy zawierający m.in. zalecenia dla władz państwowych oraz innych instytucji zaangażowanych w wybory celem usprawnienia procesu wyborczego w przyszłości. Konstrukttywne zalecenia są formułowane w duchu dążenia do wypełnienia zobowiązań podjętych przez wszystkie państwa OBWE w celu przeprowadzania w pełni demokratycznych wyborów.

Dalsze informacje

- Obserwacja wyborów w Polsce: www.osce.org/odihr/elections/poland
- Infografika ODIHR na temat obserwacji wyborów: [/www.osce.org/odihr/elections/497934](http://www.osce.org/odihr/elections/497934)
- Podręczniki ODIHR na temat obserwacji wyborów: www.osce.org/odihr/elections/handbooks

OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights

Ul. Miodowa 10
00-251 Warsaw
Poland

Office: +48 22 520 06 00
Fax: +48 22 520 06 05
office@odihr.pl

Follow ODIHR

